

Szukaj...

Ogrody deszczowe w Gdańsku

[Powrót](#)

Informacje

Tytuł praktyki	Ogrody deszczowe
Przykład realizacji	Ogrody deszczowe w Gdańsku

Pierwszy ogród deszczowy przy Miejskim Magazynie Przeciwpowodziowym przy ul. Kaczeńce; źródło: <https://gak.gda.pl/>

Galeria realizacji

Ogród deszczowy przy ul. Za Murami w śródmieściu Gdańska; Gdańskie Wody

Ogród deszczowy przy ul. Zakopiańskiej; źródło: <https://gak.gda.pl/>

Główne cele

Zmniejszenie ryzyka powodzi i podtopień
Spowolnienie przepływu i retencja wód opadowych
Zasilanie przez wody opadowe zasobów wód gruntowych
Usuwanie zanieczyszczeń zawartych w wodzie opadowej
Poprawa jakości środowiska miejskiego
Zwiększenie różnorodności biologicznej
Obniżenie temperatury powietrza

Sektory

Gospodarka wodna
Zdrowie Publiczne
Różnorodność biologiczna

<p>Główne zagrożenia klimatyczne</p>	<p>Ekstremalne opady deszczu Susza Wzrost temperatury powietrza Fale upałów Miejska Wyspa Ciepła</p>
<p>Główne działania</p>	<p>Gdańsk jest pierwszym miastem w Polsce, w którym powstały gruntowe ogrody deszczowe. To jeden z obiektów małej retencji w mieście, innymi są parki retencyjne czy niecki.</p> <p>Ogród deszczowy przypomina zwykłą rabatę kwiatową, ale składa się głównie z roślin, które gromadzą i oczyszczają wodę deszczową. Dzięki roślinności, takiej jak knieć błotna, krwawnica pospolita, żywokost lekarski, sadziec konopiasty, tatarak zwyczajny czy strzałka wodna oraz warstwowemu filtrującemu podłożu, ogród deszczowy jest w stanie wstępnie oczyścić wodę i wprowadzić ją do głębszych warstw gleby. Rośliny hydrofitowe zatrzymują zanieczyszczenia z pobranej przez siebie wody, np. substancje biogenne (związki azotu i fosforu), metale ciężkie, substancje ropopochodne.</p> <p>Wprowadzanie ogrodów deszczowych jako formy dodatkowego odwodnienia nawierzchni utwardzonych jest zgodne z polityką miejską. W Gdańsku dzięki specjalnemu ukształtowaniu terenu i naturalnym możliwościom wybranych roślin ogrody deszczowe magazynują nadmiar wody opadowej z najbliższego otoczenia.</p>
<p>Efekty</p>	<p>W Gdańsku powstało dziewięć ogrodów deszczowych w ramach systemu małej retencji w mieście. Łączna powierzchnia obiektów małej retencji to blisko 20 ha, które są w stanie przyjąć blisko 1,5 tys. m³.</p>
<p>Proces wdrażania</p>	<p>Odprowadzanie wody opadowej w Gdańsku stanowi problem, który wynika z uwarunkowań hydromorfologicznych (wysoko zalegający poziom wód gruntowych, znaczne spadki terenu), okresowej niewydolności sieci kanalizacji deszczowej oraz intensyfikacji zjawisk klimatycznych, w tym opadów nawalnych. W celu zapobiegania negatywnym skutkom takich zjawisk Gdańsk wdraża politykę adaptacji do zmian klimatu, której elementem jest promocja otwartych systemów odwodnieniowych w formie obiektów małej retencji, takich jak ogrody deszczowe.</p> <p>Od 2018 r. powstało dziewięć pilotażowych ogrodów deszczowych. Każdy jest indywidualnym projektem, ale pełni taką samą funkcję – zbieranie i wykorzystywanie deszczówki z pobliskich terenów i powierzchni utwardzonych. Celem jest wchłonięcie opadu o natężeniu przynajmniej 30 mm, trwającego ok. pół godziny. Opad, który nie zmieści się w ogrodzie, nie zdąży wyparować, wsiąknąć w glebę lub zostać wchłonięty przez rośliny, odprowadzany jest do sieci kanalizacji deszczowej jako tak zwany “opad nadmiarowy”.</p> <p>Najstarszy ogród – modelowy – powstał przy magazynie przeciwpowodziowym Gdański Wód na Stogach, przy ul. Kaczeńce (pow. 449 m², pojemność retencyjna 33,49 m³). Magazynuje wodę wykorzystywaną do podlewania innych roślin. Najnowszy obiekt retencji lokalnej w Gdańsku to mini park na skrzyżowaniu ulic Radiowej i Radarowej na Matarni (pow. 739,77 m², pojemność retencyjna 343,9 m³). Powstał jako naturalne odwodnienie ulic, na których podczas ulew zbierała się woda. Ogrody deszczowe były tworzone z inicjatywy spółki miejskiej Gdańskie Wody, odpowiadającej za zagospodarowanie wód opadowych w mieście. W nasadzeniach pomagali dorośli mieszkańcy, a także uczestniczyli w nich najmłodsi – przedszkolaki i uczniowie.</p> <p>Projektowanie miejskich ogrodów realizowanych przez spółkę Gdańskie Wody dzieli się na kilka etapów. W pierwszym etapie identyfikacji problemu Gdańskie Wody bardzo ściśle współpracują z mieszkańcami, którzy wskazują miejsca pod potencjalne ogrody deszczowe. Zgłoszenia są weryfikowane pod kątem merytorycznym i ekonomicznym. Koszt realizacji średniej wielkości ogrodu, niezbyt skomplikowanego pod względem potrzeby kształtowania terenu, wynosi ok. 30 tys. zł. W przypadku zbyt wysokich kosztów w stosunku do szacowanej pojemności retencyjnej, proponowane jest tańsze rozwiązanie alternatywne, np. niecka trawiasta. W drugim etapie szacowane są możliwości retencyjne terenu. Wstępne założenia są weryfikowane w trakcie prac ziemnych, co jest spowodowane utrudnieniami wynikającymi, np. z niezidentyfikowanych na mapach projektowych sieci, albo rozłożystego systemu korzeniowego miejscowych drzew. Rzeczywista pojemność ogrodu deszczowego jest określana po jego założeniu, na podstawie pomiarów urządzeniem, które służy także do określania skuteczności sieci kanalizacji deszczowej. Wykonanie ogrodu wymaga najczęściej przeprowadzenia wykopów, by uzyskać odpowiednią nieckę zbierającą wodę. Wykop ma głębokość między 0,5 a maksymalnie 3 m, czasem jest kaskadowy. W przypadku pojawienia się niespodziewanych utrudnień, wykopuje się tylko metr ziemi, a warstwę wierzchnią gleby wymienia się wtedy na bardziej chłonną (infiltracyjną). Szczegóły dot. tworzenia ogrodów deszczowych udostępniono w poradniku „Ogród deszczowy w pięciu krokach” (http://gdmel.pl/downloads/Do-pobrania/Inne/OGR%C3%93D_W_5_KROKACH_6_do_druku_samodzielnego.pdf).</p> <p>Zachęca się również deweloperów do tworzenia ogrodów deszczowych i zbiorników retencyjnych w ramach nowych inwestycji mieszkaniowych. Od 2018 r. odbyło się ok. 700 spotkań konsultacyjnych ekspertów spółki miejskiej z projektantami systemów odwodnieniowych. Gdańskie Wody prowadzą także działania edukacyjne skierowane do mieszkańców dot. zasad działania i tworzenia takich obiektów.</p> <p>Doceniając znaczenie tych obiektów małej retencji Rada Miasta Gdańska w dniu 30 stycznia 2020 r. przyjęła uchwałę o utworzeniu w Gdańsku Zielonego Budżetu Obywatelskiego, w ramach którego mieszkańcy będą mogli proponować związane z zielenią projekty, także te dotyczące ogrodów deszczowych.</p>

Uzasadnienie dlaczego projekt jest przykładem dobrej praktyki	Przygotowanie zielonej inwestycji odwodnieniowej, takiej jak ogród deszczowy, jest znacznie tańsze i szybsze niż budowa tradycyjnej sieci kanalizacji deszczowej. W zależności od lokalnych uwarunkowań (własność terenu, kolizje z sieciami, uzgodnienia z gestorami, skala przedsięwzięcia) budowa ogrodu deszczowego może trwać od miesiąca do około roku. Poza korzyściami środowiskowymi to rozwiązanie także korzystne pod względem kosztów utrzymania. Ogrody deszczowe, poza okresami suszy, nie wymagają dodatkowych nawodnień.
Miejsce realizacji	Polska, Gdańsk
Metryka działania	<p>Kontakt:</p> <p>Gdańskie Wody sp. z o.o. ul. prof. Witolda Andruszkiewicza 5 80-601 Gdańsk tel. (0-58) 32 33 400 email: sekretariat@gdanskiewody.pl</p> <p>Organizacje współpracujące: –</p> <p>Strona internetowa: http://www.gdmel.pl</p> <p>Data realizacji: od 2018</p>
Literatura	<p>Gdańskie Wody</p> <p>https://www.gdmel.pl</p> <p>http://44mpa.pl/gdansk-stawia-na-ogrody-deszczowe/</p> <p>https://smoglab.pl/ogrody-deszczowe-i-parki-retencyjne-gdansk-pokazuje-jak-madrze-gromadzic-wode/</p>
Słowa kluczowe	Gdańsk, Ogród deszczowy, Ogród Deszczowy w Gdańsku, Gdańskie Ogrody Deszczowe, Gospodarka wodna, Zdrowie publiczne, Różnorodność biologiczna, Ekstremalne opady deszczu, Susza, Wzrost temperatury powietrza, Fale upałów, Miejska Wyspa Ciepła, Retencja wód opadowych, Środowisko miejskie, Gromadzenie wody opadowej, Gromadzenie wody roztopowej, Gdańskie Wody, Miejskie ogrody deszczowe

KONTAKT

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Słowicza 32
02-170 Warszawa

Biuro projektu:
tel.: 22 37 50 525
e-mail: klimada2@ios.gov.pl

Sekretariat:
tel.: 22 37 50 525
fax: 22 37 50 501
e-mail: sekretariat@ios.gov.pl

Dodatkowe informacje:

- Mapa strony
- Polityka prywatności
- Deklaracja dostępności

